

MOŽNOSTI A LIMITY STATISTICKÝCH ANALÝZ NA DATECH O PROFESNÍM ROZVOJI UČITELŮ ZŠ A SŠ

Stanislav Michek

Klíčová slova: statistické analýzy, kvantitativní výzkum, dotazník, profesní rozvoj učitelů

Cílem příspěvku je prezentovat možnosti a limity různých statistických postupů a přístupů na datech získaných z dotazníkového šetření zabývajícího se profesním rozvojem učitelů v roce 2015. V příspěvku budou prezentovány výhody a nevýhody uvedených statistických analýz.

Při konstrukci dotazníkových položek se vycházelo z již uskutečněných výzkumných šetření (např. výzkum OECD TALIS 2013) a pojetí profesního rozvoje učitelů jako souboru aktivit vedoucích ke zdokonalování výkonu profese učitele a zkvalitňování výsledků učení žáků (srov. Kohnová, 2012; Starý et al., 2012). Výsledky šetření již byly prezentovány v pedagogice obvykle využívanými statistickými postupy (Michek, 2016). Tyto postupy však mají své limity, způsobené velikostí a reprezentativitou výběrového souboru (Soukup a Kočvarová, 2016).

V rámci hledání nejvhodnějších statistických postupů budou u dat kvantitativního šetření uplatněny interferenční statistiky, využití vážení dat, popisné statistiky a regresní analýzy. Půjde od často využívaných statistických analýz až po uplatnění ultraortodoxního přístupu ke kvantitativním datům získaných od 2.472 učitelů ze všech krajů ČR, všech typů a druhů škol regionálního školství. Diskutovány budou jejich výhody a nevýhody uplatnění.

Po zvážení možností a limitů jednotlivých statistických přístupů se ukazuje, že u těchto dat je vhodné aplikovat deskriptivní statistiku a regresní analýzu. Jiné přístupy vedou k nepřesným výsledkům, které v konečném důsledku mohou směřovat k chybným rozhodnutím uživatelů výzkumných šetření, např. aktérů vzdělávací politiky.

Bibliografie

Kohnová, J. (2012). Modely dalšího vzdělávání učitelů v historii českého školství. In Kohnová, J. et al. *Profesní rozvoj učitelů a cíle školního vzdělávání*. (s. 21-36) Praha: Univerzita Karlova

Michek, S. (2016). Využití aktivit podporujících profesní rozvoj a vnímání jejich překážek učiteli základních a středních škol. *Pedagogika*, 66 (4), 408-426.

Soukup, P., & Kočvarová, I. (2016). Velikost a reprezentativita výběrového souboru v kvantitativně orientovaném pedagogickém výzkumu. *Pedagogická orientace*, 26(3), 512–536.

Starý, K., Dvořák, D., Greger, D., Duschinská, D. a kol. (2012). *Profesní rozvoj učitelů. Podpora učitelů pro zlepšování výsledků žáků*. Praha: Karolinum.